

Затверджено на засіданні
кафедри цивільного права,
протокол № 1 від
«26» серпня 2025 р.

ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ

до здачі заліку з навчальної дисципліни

«Здійснення та захист корпоративних прав»

для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти

2-го курсу денної та заочної форм здобуття освіти

на 2025 – 2026 н. р.

Спеціальність 081 «Право»

Змістовий модуль 1. Правова характеристика суб'єктивного корпоративного права як правової категорії. Теоретичні засади здійснення та захисту корпоративних прав

Тема 1. Поняття та правова сутність суб'єктивного корпоративного права

Поняття корпоративного права в об'єктивному і суб'єктивному правовому значенні. Поняття та юридична природа суб'єктивного корпоративного права. Наукові концепції розкриття сутності суб'єктивного корпоративного права. Корпоративні права як зміст корпоративних правовідносин. Класифікація корпоративних прав. Корпоративний інтерес. Поняття та види корпоративних обов'язків.

Тема 2. Поняття і принципи здійснення корпоративних прав

Поняття здійснення корпоративних прав. Форми здійснення корпоративних прав. Способи здійснення корпоративних прав. Принципи здійснення корпоративних прав. Гарантії здійснення корпоративних прав. Гарантії охорони корпоративних прав.

Тема 3. Межі здійснення корпоративних прав. Зловживання корпоративними правами

Поняття меж здійснення корпоративних прав. Межі права та межі здійснення корпоративних прав. Поняття та види обмежень при здійсненні корпоративних прав. Способи встановлення меж здійснення корпоративних прав. Види меж здійснення корпоративних прав. Поняття перевищення учасниками меж здійснення корпоративних прав. Правові наслідки перевищення учасниками меж здійснення корпоративних прав. Поняття та

ознаки зловживання суб'єктивним корпоративним правом. Правові наслідки зловживання суб'єктивним корпоративним правом.

Тема 4. Поняття і форми захисту корпоративних прав

Загальнотеоретичні підходи до поняття «право на захист» і «захист прав». Співвідношення понять «охорона» та «захист» прав. Особливості визначення сутності захисту корпоративних прав. Поняття та види форм захисту корпоративних прав. Відмінності понять «засоби», «способи» та «форми» захисту суб'єктивних корпоративних прав. Юрисдикційна форма захисту корпоративних прав: загальний та спеціальний порядок. Неюрисдикційні форми захисту корпоративних прав: медіація, заходи оперативного впливу та самозахист.

Тема 5. Способи захисту корпоративних прав

Матеріально-правові способи захисту права. Поняття та види способів захисту корпоративних прав. Судові способи захисту корпоративних прав: загальні та спеціальні. Альтернативні способи захисту корпоративних прав. Оперативні способи захисту корпоративних прав.

Засоби захисту корпоративних прав. Похідний позов в корпоративному праві: особливості застосування. Корпоративний договір, як засіб захисту корпоративних прав.

Юрисдикційність корпоративних спорів. Корпоративні, цивільні, трудові та адміністративні спори: практичні аспекти розмежування. Належність та ефективність вибору способу захисту корпоративних прав. Позовна давність у корпоративних спорах.

Змістовий модуль 2. Способи здійснення та захисту немайнових і майнових корпоративних прав

Тема 6. Способи здійснення та захисту права на участь в управлінні підприємницькою юридичною особою

Поняття та зміст права на участь в управлінні підприємницькою юридичною особою. Способи здійснення права на участь в управлінні підприємницькою юридичною особою. Межі та обмеження, що впливають з права на участь в управлінні акціонерним товариством. Межі та обмеження, що впливають з права на участь в управлінні товариствами з обмеженою та додатковою відповідальністю. Межі та обмеження, що впливають з права на участь в управлінні повними та командитними товариствами. Межі та обмеження, що впливають з права на участь в управлінні виробничими та сільськогосподарськими кооперативами.

Захист права учасника (акціонера, члена) на участь в управлінні підприємницькою юридичною особою. Підстави визнання рішень загальних зборів підприємницької юридичної особи недійсними. Суб'єктний склад

корпоративного спору про визнання рішення загальних зборів учасників (акціонерів, члена) недійсним. Підстави визнання недійсними рішень наглядової ради підприємницької юридичної особи.

Тема 7. Способи здійснення та захисту права на інформацію про діяльність підприємницької юридичної особи

Поняття права на інформацію про діяльність підприємницької юридичної особи. Способи та межі реалізації права на інформацію в акціонерних товариствах. Види інформації про діяльність акціонерного товариства на ринках капіталів. Порядок розкриття регульованої та регулярної інформації про акціонерне товариство на ринках капіталів. Особлива та інсайдерська інформація про акціонерне товариство на ринках капіталів. Способи та межі здійснення права на інформацію в товариствах з обмеженою та додатковою відповідальністю. Реалізація права на інформацію в повних та командитних товариствах. Здійснення права на інформацію у виробничих та сільськогосподарських кооперативах.

Форми захисту права учасника (акціонера, члена) на інформацію про діяльність підприємницької юридичної особи. Способи захисту права учасника (акціонера, члена) на інформацію про діяльність підприємницької юридичної особи. Спори, пов'язані з вимогою проведення аудиторської перевірки у товаристві.

Тема 8. Способи здійснення та захисту права на отримання частини прибутку товариства (дивіденди)

Поняття та зміст права на дивіденди підприємницької юридичної особи. Межі та обмеження здійснення права на дивіденди в акціонерних товариствах. Реалізація права на одержання дивідендів у товариствах з обмеженою та додатковою відповідальністю. Обмеження виплати дивідендів у товариствах з обмеженою та додатковою відповідальністю. Здійснення права на одержання частини прибутку в інших підприємницьких юридичних особах. Поняття та зміст права на одержання частки активів при ліквідації підприємницької юридичної особи.

Форми захисту права учасника (акціонера) підприємницької юридичної особи на отримання дивідендів. Способи захисту права учасника (акціонера) підприємницької юридичної особи на отримання дивідендів.

Тема 9. Відчуження корпоративних прав та способи їх захисту у разі порушення, оспорення чи невизнання

Договори про відчуження корпоративних прав. Особливості обігу акцій акціонерних товариств. Відчуження корпоративних прав учасника товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю за договором купівлі-продажу. Переважне право купівлі корпоративних прав учасника перед третіми особами. Набуття товариством з обмеженою та додатковою

відповідальністю частки у власному статутному капіталі. Купівля-продаж корпоративних прав учасників інших підприємницьких юридичних осіб. Особливості відчуження корпоративних прав за договорами дарування, міни та іншими договірними конструкціями.

Способи захисту корпоративних прав у разі їх порушення, оспорення чи невизнання під час відчуження. Переведення на учасника прав і обов'язків покупця за договором купівлі-продажу корпоративних прав. Визнання договору щодо відчуження корпоративних прав недійсним. Розірвання договору купівлі-продажу корпоративних прав.

Тема 10. Припинення корпоративних прав учасника з товариством та способи їх захисту у разі порушення, оспорення чи невизнання

Поняття та підстави виходу учасника із підприємницької юридичної особи. Порядок і правові наслідки виходу учасника з підприємницької юридичної особи. Виключення учасника з підприємницької юридичної особи. Розрахунки при виході, виключенні учасника з підприємницької юридичної особи. Вибуття учасника з підприємницької юридичної особи. Примусовий викуп корпоративних прав.

Захист прав учасника, що пов'язані з виходом з підприємницької юридичної особи. Захист прав учасника, що пов'язані з виключенням учасника з підприємницької юридичної особи. Особливості вирішення спорів про проведення розрахунків з учасником при виході та при виключенні з підприємницької юридичної особи. Вирішення спору щодо реалізації процедури squeeze-out.